

La ventana

Unha reflexión encol da homenaxe rendida a Xosé Fontenla Leal

Xaime López Fernández

É coñecida a reiterada negativa de adicarlle unha festa das Letras Galegas a Fontenla Leal, aducindo que non ten nada escrito en galego. Habería que comparar a importancia e a longura da obra literaria de tantos outros ilustres que si disfrutaron dese privilexio e comparala á obra social, cultural e transcendentalmente histórica que desenvolveu durante toda a súa vida o noso paisán. No 1910 reivindicou desde A Habana a Cátedra de Lingua e Literatura Galaico-Portuguesa para que fose concedida á Facultade de Filosofía e Letras de Santiago, e que tivo que aturar que o Rector Compostelán lle dese as más expresivas gracias lamentando non ter a mesma axuda por parte da RAG. El, que levaba anos facendo as actas e os recibos en galego, mentras contemplaba como os encargados da Docta Corporación

de A Coruña mantíña de idioma oficial o castelán. ¡Qué mal fixeches por no deixar no teu preciado legado unhas verbas escritas en galego que poidesen ter a consideración de creación literaria!

Eu preguntome, ¿por qué para o acto do domingo non se nomeou representante a D. Xesús Alonso Montero, quizás un dos mellores valedores de Fontenla na Academia? Vostede, Sra. Luz Pozo non ten culpa; non é merecente do meu reproche. Comprenderá, sem embargo, que eu entenda que dentro das atribucións que lle asignaron na Institución que representa, deberá estar aquela de recoller as opinións dos que nos sumamos ó acto promovido polo Concello de Ferrol e tomar nota da recordación dos inconcebibles errores do pasado da Real Academia Galega. E a vostedes, autoridades gobernantes do Conce-

llo, noraboa por acordarse do 80 aniversario da morte do insigne patrício. Sen embargo, co paso dos anos a historia recollerá a iniciativa política de imporlle o nome de Xosé Fontenla a unha rúa da cidade en 1972 e de ter erguido un monumento na súa honra en 1998. Compreme dicirles que non se lles ocorreu tampouco nomear a Fontenla fillo predilecto e non esquezan tampouco as aportacións desinteresadas de Guillermo Feal Otero, doña Alicia Fernández Fontenla, a sociedade Columba de Cobase ó Real Coro Toxos e Froles. Deixo para o final a dous amigos, o ourensán Xosé Luis Penedo e o querido "andalus de Cazalla de la Sierra", Donato Sánchez, que levan anos tentando chamar a todas as portas para pedir que se lembrén da figura sobranceira do insigne ferrolán, D. Xosé Fontenla Leal.